

รายงานการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่ระหว่าง 1 ม.ค. – 31 พ.ค. 2563

โดย ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

โครงการ “การศึกษาสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือไข้หวัดใหญ่ระบาดใหญ่ (Study of Influenza strains for supporting of Pandemic Influenza Preparedness Planning)” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้สุ่มตัวอย่างจากผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ปอดบวม ปอดอักเสบ (SARI) จากระบบเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่และไข้หวัดนก โดยกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างเดือน 1 ม.ค. – 31 พ.ค. 2563 มาศึกษาสายพันธุ์ของเชื้อไข้หวัดใหญ่ด้วยวิธี gene sequencing ผลการศึกษาพบสายพันธุ์เชื้อไข้หวัดใหญ่ที่กำลังระบาดส่วนใหญ่ยังคงคล้ายคลึงกับสายพันธุ์วัคซีนที่กระทรวงสาธารณสุขฉีดให้กลุ่มเป้าหมาย โดยเชื้อในกลุ่ม A/(H1N1)pdm09 มีความคล้ายคลึงกับสายพันธุ์ A/Brisbane/02/2018 ร้อยละ 100 เชื้อ A/(H3N2) มีความคล้ายคลึงกับสายพันธุ์ A/SouthAustralia/34/2019 ร้อยละ 100 ส่วน B คล้ายคลึงกับสายพันธุ์ B/Washington/02/2019 (Victoria lineage) ร้อยละ 100

สายพันธุ์ที่พบระหว่าง มกราคม – พฤษภาคม 2563					
A/H1N1pdm09	ร้อยละ	A/H3N2	ร้อยละ	B	ร้อยละ
A/Michigan/45/2015	0.00	A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016	0.00	B/Colorado/06/2017 (Victoria lineage)	0.00
A/Brisbane/02/2018	100.00	A/South Australia/34/2019	100.00	B/Washington/02/2019 (Victoria lineage)	100.00
				B/Phuket/3073/2013 (Yamagata lineage)	0.00

โดยสายพันธุ์วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่แบบ Trivalent ที่กระทรวงสาธารณสุขฉีดให้กลุ่มเป้าหมายในเดือน พฤษภาคม 2563 เป็นวัคซีนที่ใช้สำหรับประเทศทางซีกโลกใต้ประกอบด้วยเชื้อ 3 สายพันธุ์คือ

- an A/Brisbane/02/2018 (H1N1)pdm09-like virus;
- an A/South Australia/34/2019 (H3N2)-like virus;
- a B/Washington/02/2019-like (B/Victoria lineage) virus

นับตั้งแต่เดือนมกราคม – 6 มิถุนายน 2563 โครงการเฝ้าระวังเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ฯ ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้จำนวนตัวอย่างในโครงการฯ ลดลงอย่างมาก โดยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 – 6 มิถุนายน 2563 ได้รับตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 1,283 ตัวอย่าง พบผู้ติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ จำนวน 271 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 21.12 โดยจำนวนผู้ป่วยน้อยกว่าในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาประมาณร้อยละ

50 นอกจากนี้ยังไม่พบผลบวกใช้หวัดใหญ่จากตัวอย่างผู้ป่วยนับตั้งแต่สัปดาห์ที่ 16 (ระหว่างวันที่ 19-25 เมษายน 2563) เป็นต้นมาจนถึงสัปดาห์ที่ 22 (ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม – 6 มิถุนายน 2563) จากความผิดปกติของจำนวนผู้ป่วยและอัตราการติดเชื้อที่ลดลงอย่างมากตั้งแต่เดือนเมษายนเป็นต้นมา อาจมีผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19 เนื่องจากมาตรการของทางภาครัฐ อาทิ การปิดสถานการศึกษา การปิดสถานบริการ การงดจัดประชุมการหลีกเลี่ยงไปยังพื้นที่เสี่ยง การรักษาระยะห่าง การสวมหน้ากากอนามัย ทำให้อัตราการติดเชื้อใช้หวัดใหญ่ลดลง

เอกสารอ้างอิง

1.Recommended composition of influenza virus vaccines for use in the 2020 southern hemisphere influenza season

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2020_south/en/

2. Recommended composition of influenza virus vaccines for use in the 2020-2021 northern hemisphere influenza season

https://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2020-21_north/en/